

Suvestinė redakcija nuo 2021-11-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [105-3322](#), i. k. 1002250ISAK00000660

Nauja redakcija nuo 2021-11-01:

Nr. [V-1570](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-06-30, i. k. 2021-14837

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL SUAUGUSIŲJŲ GASTROENTEROLOGIJOS ANTRINIO IR TRETINIO
LYGIO STACIONARINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ
TEIKIMO SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2000 m. lapkričio 9 d. Nr. 660
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio

1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Suaugusiųjų gastroenterologijos antrinio ir tretinio lygio stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų aprašą (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

L. E. SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTRO PAREIGAS

RAIMUNDAS ALEKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 660
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2021 m. birželio 30 d.
įsakymo Nr. V-1570 redakcija)

SUAUGUSIŲJŲ GASTROENTEROLOGIJOS ANTRINIO IR TRETINIO LYGIO STACIONARINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Suaugusiųjų gastroenterologijos antrinio ir tretinio lygio stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato minimalius specialiuosius reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (toliau – ASPĮ) ir asmens sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems suaugusiųjų gastroenterologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, reikalavimus suaugusiųjų gastroenterologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių ASPĮ patalpoms ir medicinos priemonėms (prietaisams), taip pat šių paslaugų teikimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Suaugusiųjų gastroenterologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos** (toliau – gastroenterologijos stacionarinės paslaugos) – pagal gydytojo gastroenterologo kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos stacionare gydomiems suaugusiems pacientams, kuriems įtariamos ar diagnozuotos ligos ir (ar) sveikatos sutrikimai, pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąją pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“) (toliau – TLK-10-AM) koduojamos kodais: A04.7; A40; A41; B15–B19; B25.1; B25.2; B25.8; B37.8; B67.0; B67.3; B67.5; B67.6; B67.8; C15–C26; C78.4–C78.8; D00; D01; D12; D13; D50.0; D50.8; D50.9; D51; D62; E41; E43; E44; E46; E66; E73; E80.2; E80.4–E80.7; E83.0; E83.1; E84; E85.3; E85.4; E85.8; E86; E87; F50; I74.0; I77.4; I78.0; I81; I82.0; I82.8; I85; I86.4; I88.0; I98.2; I98.3; K20–K31; K35–K38; K40–K46; K50; K51; K52; K55; K56; K57.1; K57.3; K57.5; K57.9; K58; K59; K60; K61; K63.1; K63.3; K63.5; K63.8; K65.0; K65.8; K65.9; K66; K67; K70–K77; K80; K81–K83; K85–K87; K90–K92; K93.8; R10–R11; R13; R15–R18; R63, T81.0; T86.4.

2.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos kituose teisės aktuose, reguliuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI ASPĮ IR ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTAMS

3. Gastroenterologijos stacionarinės paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose licenciją teikti stacionarines gastroenterologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4. Gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikianti ASPĮ turi atitikti Bendrųjų vidaus ligų stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu ir (ar) Bendrųjų specializuotų vidaus ligų stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintais Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1242 „Dėl Bendrųjų vidaus ligų stacionariųjų antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo ir Bendrųjų specializuotų vidaus ligų stacionariųjų tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo” (toliau – Įsakymas Nr. V-1242) nustatytus reikalavimus.

5. Darbo dienomis dienos metu gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikia gydytojas gastroenterologas ir bendrosios praktikos slaugytojas.

6. Budėjimo metu gastroenterologijos stacionariųjų paslaugų teikimas visą parą organizuojamas vadovaujantis Įsakymu Nr. V-1242.

7. Antrinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančiose ASPĮ ne vėliau kaip per 2 valandas nuo sprendimo dėl konsultacijos poreikio priėmimo momento suteikiama toje pačioje ASPĮ dirbančio gydytojo chirurgo ar gydytojo abdominalinio chirurgo konsultacija.

8. Tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančiose ASPĮ ne vėliau kaip per 2 valandas nuo sprendimo dėl konsultacijos poreikio priėmimo momento konsultaciją suteikia toje pačioje ASPĮ dirbantis:

8.1. gydytojas chirurgas;

8.2. abdominalinės chirurgijos gydytojas;

8.3. gydytojas radiologas, galintis atlikti diagnostinę ir (ar) gydomąją intervencinę angiografiją.

9. Prireikus pacientui suteikiama medicinos psichologo ir (ar) kitos atitinkamos profesinės kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialisto (-ų) ir (ar) socialinio darbuotojo konsultacija, atsižvelgiant į gydomą ligą ar sveikatos sutrikimą.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PATALPOMS IR MEDICINOS PRIEMONĖMS (PRIETAISAMS)

10. Gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti:

10.1. padalinys, kuriame teikiamos skubiosios medicinos pagalbos paslaugos, vadovaujantis Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašo patvirtinimo“;

10.2. padalinys, kuriame teikiamos reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugos, vadovaujantis Antrinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacijos II) teikimo suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašu ir (ar) Tretinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacijos III) teikimo suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-827 „Dėl reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų teikimo vaikams ir suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašų patvirtinimo“:

10.2.1. antrinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ – suaugusiųjų reanimacija II;

10.2.2. tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ – suaugusiųjų reanimacija III;

10.3. padalinys, kuriame teikiamos gastroenterologijos stacionarinės paslaugos. Jame turi būti:

10.3.1. patalpa (-os), kurioje (-se) teikiamos gastroenterologijos stacionarinės paslaugos (palata (-os));

10.3.2. procedūrinis kabinetas;

10.3.3. laukimo zona.

11. Gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinys, atitinkantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl Asmens

sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, Pirmosios pagalbos rinkinio aprašo ir Asmens sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą aprašo patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

12. Gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPI turi būti radiologinė diagnostikos įranga, atitinkanti Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-881 „Dėl Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. V-881), nustatytus reikalavimus.

13. ASPI, teikiančioje antrinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas, turi būti šiame punkte išvardytos medicinos priemonės ir kitos medicinos priemonės, reikalingos stacionarinėms antrinio lygio gastroenterologijos paslaugoms teikti:

13.1. elektrokardiografas;

13.2. medicinos priemonės diagnostinei ir (ar) gydomajai ascito punkcijai ir ilgalaikiam ascito drenavimui atlikti;

13.3. endoskopiniams virškinimo sistemos tyrimams ir (ar) gydymo procedūroms atlikti: ezofagogastroduodenoskopas, rektoskopas, sigmoidoskopas, kolonoskopas.

14. ASPI, teikiančioje tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas, turi būti šiame punkte išvardytos medicinos priemonės ir kitos medicinos priemonės, reikalingos stacionarinėms tretinio lygio gastroenterologijos paslaugoms teikti:

14.1. Aprašo 13.1–13.3 papunkčiuose nurodytos medicinos priemonės;

14.2. kepenų, kasos ir kitų pilvo ertmės organų bei jų darinių diagnostinei punkcinei biopsijai kontroliuojant ultragarsu atlikti;

14.3. kepenų, kasos židinių punkcinėms gydomosioms procedūroms kontroliuojant ultragarsu atlikti;

14.4. virškinimo sistemos organų cistų, abscesų bei skysčių san kaupų pilvo ertmėje drenavimui kontroliuojant ultragarsu atlikti;

14.5. diagnostinei ir (ar) gydomajai endoskopinei retrogradei cholangiopankreatografijai atlikti;

14.6. perkutaninei endoskopinei gastrostomai suformuoti.

IV SKYRIUS

ANTRINIO LYGIO GASTROENTEROLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

15. Antrinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPI:

15.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:

15.1.1. laboratoriniai tyrimai: bendras kraujo, kepenų fermentų (alanininės aminotransferazės, asparagininės aminotransferazės, gamagliutamiltansferazės), kasos fermento pankreatinės amilazės koncentracijos kraujyje, C reaktyvinio baltymo koncentracijos kraujyje, kraujo krešėjimo;

15.1.2. ėminių mikrobiologiniams tyrimams paėmimas;

15.1.3. elektrokardiografija;

15.1.4. dekompresinio zondo įkišimas;

15.1.5. diagnostinė ir (ar) gydomoji ascito punkcija ir (ar) jos įvertinimas;

15.1.6. ultragarsiniai pilvo organų tyrimai;

15.1.7. endoskopiniai pilvo organų tyrimai:

15.1.7.1. diagnostinė ir (ar) gydomoji ezofagogastroduodenoskopija;

15.1.7.2. diagnostinė ir (ar) gydomoji kolonoskopija;

15.2. ne visą parą gali būti atliekami šie ir kiti tyrimai ir (ar) procedūros:

15.2.1. Helycobacter tyrimas, virusologiniai tyrimai, kiti nei Aprašo 15.1.1 papunktyje išvardyti antrinio lygio laboratoriniai tyrimai, nurodyti Įsakyme Nr. V-1242;

15.2.2. kepenų biopsinės medžiagos paėmimas;

15.2.3. biopsinės medžiagos paėmimas endoskopinio tyrimo metu;

15.2.4. maitinimo zondo įkišimas į skrandį ir (ar) į plonąją žarnyną.

V SKYRIUS

TRETINIO LYGIO GASTROENTEROLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

16. Tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ:

16.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:

16.1.1. Aprašo 15.1 papunkčiuose nurodytos procedūros ir tyrimai, kiti laboratoriniai tyrimai: amoniako koncentracijos kraujo serume, kraujo dujų ir pH;

16.1.2. endoskopinė retrogradinė cholangiopankreatografija ir jos įvertinimas;

16.1.3. diagnostinė ir (ar) gydomoji virškinimo sistemos organų angiografija;

16.2. ne visą parą gali būti atliekami šie ir kiti tyrimai ir (ar) procedūros:

16.2.1. Aprašo 15.2 papunkčiuose nurodyti tyrimai ir (ar) procedūros;

16.2.2. laboratoriniai tyrimai: kraujo biocheminiai, mikrobiologiniai, virusologiniai, citologiniai, imunologiniai, genetiniai ir kiti nei Aprašo 16.1.1 papunktyje išvardyti tretinio lygio laboratoriniai tyrimai, nurodyti Įsakyme Nr. V-1242;

16.2.3. virškinimo sistemos organų bei jų darinių echoskopu kontroliuojama diagnostinė punkcinė biopsija;

16.2.4. perkutaninės endoskopinės gastrostomos suformavimas;

16.2.5. perkutaninės cholangiostomos suformavimas;

16.2.6. biopsinės medžiagos ėminys ir histologinis tyrimas (histologinis tyrimas gali būti atliekamas pagal sutartį su kita ASPĮ);

16.2.7. virškinimo sistemos organų cistų, abscesų bei skysčių sankaupų pilvo ertmėje drenavimas kontroliuojant ultragarsu;

17. Sergantiesiems ūminiu kepenų funkcijos nepakankamumu, kai gali prireikti tretinio lygio intensyviosios terapijos ar reanimacijos paslaugų ir (ar) sergantiesiems sunkiomis uždegiminių žarnyno ligų formomis, kuriems reikia skirti gydymą biologine terapija, paslaugos teikiamos tik tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ.

18. Pacientai, sergantys retomis virškinimo sistemos organų ligomis, nurodytomis ORPHANET (Europos informacijos puslapis apie retas ligas ir retuosius vaistus) interneto svetainėje, pirmą kartą stacionare ištiriami ir gydomi tik tose tretinio lygio gastroenterologijos stacionarines paslaugas teikiančiose ASPĮ, kuriose yra daugiadalykė gydytojų specialistų komanda. Daugiadalykė gydytojų specialistų komandą sudaro gydytojas gastroenterologas, kiti sveikatos priežiūros specialistai, atsižvelgiant į gydomą ligą ir (ar) sveikatos sutrikimą.

VI SKYRIUS

GASTROENTEROLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

19. Gastroenterologijos stacionarines paslaugas skiria gydytojas gastroenterologas. Siuntimą šioms paslaugoms gauti gali išduoti bet kokios profesinės kvalifikacijos gydytojas, esant gydytojo gastroenterologo išvadai dėl gastroenterologijos stacionarinių paslaugų reikalingumo.

20. Atsižvelgiant į ligą ir (ar) sveikatos sutrikimą prieš pradedant teikti planines gastroenterologijos stacionarines paslaugas pacientui atliekamas bendras kraujo ir (ar) biocheminiai kraujo ir (ar) fermentų ir kiti gydytojo gastroenterologo paskirti tyrimai (šeimos gydytojo ar kito siunčiančiojo gydytojo pagal jo Lietuvos medicinos normoje nustatytą kompetenciją).

21. Teikiant gastroenterologijos stacionarines paslaugas sprendimą dėl konkrečiam pacientui taikytino gydymo metodo priima gydytojas gastroenterologas.

22. Pacientai tiriami ir gydomi vadovaujantis diagnostikos ir gydymo metodikomis ir (ar) protokolais.

23. Teikiant gastroenterologijos stacionarines paslaugas reikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos dėl ligų, pagal TLK-10-AM koduojamų kodais C15–C26, C78.4–C78.8; D00, D01 (pagrindinė diagnozė), teikiamos vadovaujantis Onkologinių ligų diagnostikos ir gydymo paslaugų prieinamumo ir kokybės rodiklių ir jų stebėsenos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V-156 „Dėl Onkologinių ligų diagnostikos ir gydymo paslaugų prieinamumo ir kokybės rodiklių ir jų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

24. Teikiant gastroenterologijos stacionarines paslaugas reikiamos radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos vadovaujantis Įsakymu Nr. V-881.

25. Teikiant gastroenterologijos stacionarines paslaugas reikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos dėl retų virškinimo sistemos organų ligų, nurodytų ORPHANET (Europos informacijos puslapis apie retas ligas ir retuosius vaistus) interneto svetainėje, teikiamos vadovaujantis Nacionaliniu veiklos, susijusios su retomis ligomis planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. V-938 „Dėl Nacionalinio veiklos, susijusios su retomis ligomis plano patvirtinimo“.

26. Teikiant gastroenterologijos stacionarines paslaugas pildoma forma Nr. 066/a-LK „Stacionare gydomo asmens statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“, taip pat pildomas klinikinis elektroninis dokumentas E003 „Stacionaro epikrizė“, nurodytas Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, priede, bei kiti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyti medicinos dokumentai.

27. Gastroenterologijos stacionarinių paslaugų organizavimo ASPI tvarką nustato ASPI vadovas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [116](#), 2002-03-08, Žin., 2002, Nr. 28-1016 (2002-03-16), i. k. 1022250ISAK00000116

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų, reglamentuojančių vaikų ir suaugusiųjų antrinio ir tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1570](#), 2021-06-30, paskelbta TAR 2021-06-30, i. k. 2021-14837

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymo Nr. 660 „Dėl Gastroenterologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“ pakeitimo